1. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY KLASYFIKACYJNE ŚRÓDROCZNE I ROCZNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY V SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Czytanie

Zakres ocenianych umiejętności
Ocenie podlega umiejętność czytania tekstów odpowiednich do wieku ucznia, rozumienia ich treści, wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji oraz wyciągania wniosków na podstawie przeczytanego tekstu

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń: • odczytuje informacje podane wprost; • wyszukuje pojedyncze informacje zgodnie z poleceniem; • odpowiada na pytania dotyczące tekstu; • wyjaśnia znaczenie prostych fragmentów tekstu własnymi słowami; • korzysta z tekstu podczas wykonywania prostych zadań; • podejmuje próbę samodzielnego czytania tekstów odpowiednich do	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: • określa temat i główną myśl tekstu; • porządkuje informacje według wskazanego kryterium; • wyszukuje informacje znajdujące się w różnych częściach tekstu; • wyjaśnia znaczenie przeczytanych informacji; • uzasadnia odpowiedzi, odwołując się do	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: • wyciąga wnioski wynikające z przeczytanego tekstu; • porównuje informacje zawarte w różnych fragmentach tekstu; • wyjaśnia zależności między informacjami; • odróżnia informacje najważniejsze od uzupełniających; • samodzielnie sprawdza poprawność	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: • samodzielnie odczytuje znaczenie tekstu; • dostrzega informacje niewyrażone wprost; • formułuje trafne wnioski i uzasadnia je treścią tekstu; • porównuje informacje z różnych tekstów; • świadomie dobiera sposób czytania do celu zadania; • wykorzystuje przeczytane	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: • samodzielnie wykorzystuje informacje z różnych źródeł; • dostrzega związki między przeczytanymi tekstami; • formułuje oryginalne i dobrze uzasadnione wnioski; • ocenia przydatność informacji do wykonania zadania; • samodzielnie poszukuje tekstów poszerzających wiedzę;

wieku.	tekstu; • wykorzystuje informacje podczas wykonywania typowych zadań	odpowiedzi z wykorzystaniem tekstu; • wykorzystuje informacje z tekstu do rozwiązania nowych zadań.	informacje podczas rozwiązywania problemów.	• wykorzystuje zdobyte informacje w nowych sytuacjach.

ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY I INNYCH TEKSTÓW LITERACKICH

Zakres ocenianych umiejętności

Ocenie podlega umiejętność odbioru tekstów literackich i innych tekstów kultury, rozpoznawania ich elementów, odczytywania znaczeń, wyrażania i uzasadniania własnych opinii oraz wykorzystywania znajomości tekstów podczas wykonywania zadań.

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń: • rozpoznaje tekst literacki oraz inne poznane teksty kultury; • wskazuje elementy świata przedstawionego; • odtwarza przebieg wydarzeń; • opisuje bohaterów; • odpowiada na pytania dotyczące tekstu; • wyraża własną opinię	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: • określa temat i główną myśl utworu; • wyjaśnia motywy postępowania bohaterów; • wskazuje wartości obecne w utworze; • uzasadnia własną opinię, odwołując	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: • porównuje bohaterów, wydarzenia lub problemy przedstawione w utworach; • wyjaśnia znaczenie wybranych elementów utworu;	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: • samodzielnie wyjaśnia znaczenie utworu; • dostrzega związki między wydarzeniami, bohaterami i wartościami; • porównuje sposób przedstawienia podobnych motywów w	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: • dostrzega różne możliwości odczytania utworu; • samodzielnie łączy treść poznanych utworów z innymi tekstami kultury; • formułuje oryginalne i

o utworze.	się do tekstu; • dostrzega podobieństwa i różnice między poznanymi utworami; • wykorzystuje znajomość lektury podczas wykonywania zadań.	• odczytuje przesłanie utworu; • formułuje wnioski wynikające z treści; • uzasadnia swoje stanowisko przykładami z tekstu; • odnosi treść utworu do innych poznanych tekstów lub własnych doświadczeń.	różnych tekstach; • formułuje trafne i samodzielne wnioski; • uzasadnia swoje stanowisko, wykorzystując kilka argumentów; • świadomie wykorzystuje znajomość tekstów podczas wykonywania nowych zadań.	dobrze uzasadnione wnioski; • samodzielnie poszukuje informacji rozwijających odbiór utworu; • twórczo wykorzystuje znajomość tekstów podczas wykonywania zadań; • wykazuje aktywność wykraczającą poza wymagania przewidziane dla klasy V

TWORZENIE WYPOWIEDZI USTNYCH

Zakres ocenianych umiejętności

Ocenie podlega umiejętność tworzenia wypowiedzi ustnych, aktywnego uczestniczenia w rozmowie, uważnego słuchania rozmówcy, wyrażania i uzasadniania własnych opinii oraz przekazywania własnych myśli w sposób spójny, zrozumiały i dostosowany do tematu wypowiedzi.

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń: • wypowiada się na podany temat; • odpowiada na pytania dotyczące omawianego zagadnienia; • opowiada o własnych doświadczeniach; • słucha wypowiedzi innych; • podejmuje próbę zachowania logicznej kolejności wypowiedzi; • korzysta z pomocy nauczyciela podczas budowania wypowiedzi.	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: • samodzielnie buduje wypowiedź na określony temat; • zachowuje logiczny układ wypowiedzi; • rozwija swoją wypowiedź o dodatkowe informacje; • wyraża własne zdanie; **• uzasadnia swoją opinię prostymi argumentami;** • zadaje pytania pogłębiające rozmowę; • wykorzystuje odpowiednie	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: • świadomie rozwija swoją wypowiedź; • dobiera informacje odpowiednie do tematu i celu wypowiedzi; • porządkuje argumenty w logicznej kolejności; • uzasadnia swoje stanowisko przykładami; • reaguje na wypowiedzi rozmówców; • dostosowuje sposób wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej.	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: • samodzielnie planuje przebieg swojej wypowiedzi; • tworzy spójną i uporządkowaną wypowiedź; • przekonująco uzasadnia własne stanowisko; • odwołuje się do własnych doświadczeń oraz poznanych tekstów; • aktywnie uczestniczy w rozmowie; • świadomie dobiera słownictwo odpowiednie do celu wypowiedzi.	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: • swobodnie i świadomie buduje rozbudowane wypowiedzi; • trafnie dobiera argumenty do omawianego problemu; • rozwija rozmowę poprzez pytania i własne refleksje; • wykorzystuje bogate i zróżnicowane słownictwo; • wykazuje kulturę rozmowy i szacunek wobec rozmówców; • twórczo rozwija

	słownictwo do omawianego tematu.			temat wypowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNYCH

Zakres ocenianych umiejętności

Ocenie podlega umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnych zgodnych z tematem, rozwijania własnych myśli, uzasadniania własnego zdania, zachowania logicznej kompozycji tekstu oraz poprawiania i doskonalenia własnych wypowiedzi z wykorzystaniem informacji zwrotnej.

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń: • zapisuje krótkie wypowiedzi zgodne z tematem; • podejmuje próbę zachowania logicznej kolejności; • stosuje podstawowe elementy poznanych form wypowiedzi; • tworzy prosty dialog i podejmuje próbę wykorzystania go w opowiadaniu; • zapisuje myśli	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: • samodzielnie planuje krótką wypowiedź; • zachowuje logiczny układ tekstu; • wykorzystuje dialog do rozwijania wydarzeń oraz poprawnie zapisuje większość	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: • samodzielnie tworzy spójną wypowiedź; • rozwija kolejne elementy tekstu; • tworzy dialog różnicujący wypowiedzi bohaterów i wzbogacający przebieg wydarzeń;	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: • planuje wypowiedź odpowiednio do celu; • tworzy spójny i uporządkowany tekst; • świadomie wykorzystuje dialog do przedstawienia bohaterów i uatrakcyjnienia opowiadania; • świadomie dobiera	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: • samodzielnie planuje i redaguje rozbudowane wypowiedzi; • twórczo rozwija temat; • świadomie dobiera środki językowe do celu i odbiorcy; • tworzy dialog

prostymi zdaniami; • korzysta z pomocy nauczyciela podczas planowania i redagowania tekstu; • podejmuje próbę poprawy tekstu po wskazówkach nauczyciela.	wypowiedzi; • rozwija temat zgodnie z poleceniem; • stosuje elementy właściwe dla poznanej formy wypowiedzi; • dobiera odpowiednie słownictwo; • poprawia tekst z wykorzystaniem informacji zwrotnej; • wyraża własne zdanie i krótko je uzasadnia.	• świadomie wykorzystuje poznane słownictwo; • dostosowuje treść do tematu i celu wypowiedzi; **• uzasadnia swoje stanowisko prostymi argumentami i przykładami;** • sprawdza zgodność tekstu z kryteriami sukcesu; • samodzielnie poprawia zauważone błędy	środki językowe; • rozwija wypowiedź zgodnie z przyjętym planem; **• porządkuje argumenty w logicznej kolejności;** • odwołuje się do własnych doświadczeń oraz przeczytanych tekstów; • wykorzystuje kryteria sukcesu podczas redagowania tekstu; • poprawia i doskonali własny tekst	naturalny, dynamiczny, dostosowany do cech oraz emocji bohaterów; • wykorzystuje bogate słownictwo; **• trafnie uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do przykładów;** • samodzielnie ocenia jakość własnego tekstu oraz wprowadza poprawki i doskonali wypowiedź.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Zakres ocenianych umiejętności

Ocenie podlega umiejętność wyjaśniania i wykorzystywania poznanych zjawisk językowych, stosowania ich podczas tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz dobierania odpowiednich form językowych do celu wypowiedzi.

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń: • rozpoznaje poznane części mowy i części zdania; • wskazuje podstawowe elementy wypowiedzi; • stosuje poznane zasady językowe podczas wykonywania prostych zadań; • korzysta z pomocy nauczyciela podczas analizy językowej; • podejmuje próbę wykorzystania poznanej wiedzy w wypowiedziach.	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: • wyjaśnia podstawowe zjawiska językowe; • rozpoznaje formy wyrazów zgodnie z poznanym materiałem; • wykorzystuje wiedzę o języku podczas budowania wypowiedzi; • dobiera odpowiednie formy wyrazów; • poprawnie wykonuje typowe zadania językowe; • wykorzystuje poznane zasady podczas redagowania tekstu;	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: • analizuje poznane zjawiska językowe; • porównuje elementy języka; • wyjaśnia zależności między poznanymi elementami; • świadomie wykorzystuje wiedzę językową podczas mówienia i pisania; • samodzielnie poprawia zauważone błędy językowe; **• wykorzystuje wiedzę o języku do doskonalenia własnych wypowiedzi.**	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: • świadomie dobiera środki językowe odpowiednie do celu wypowiedzi; • wykorzystuje wiedzę językową podczas redagowania i doskonalenia własnych tekstów; • wyjaśnia wpływ zastosowanych środków językowych na odbiór wypowiedzi; • dostrzega różne możliwości językowego wyrażenia tej samej treści; • samodzielnie wybiera rozwiązania językowe odpowiednie do	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: • twórczo wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia własnych wypowiedzi; • świadomie dobiera rozwiązania językowe do celu i odbiorcy; • analizuje wpływ zastosowanych środków językowych na odbiór tekstu; • wykorzystuje wiedzę o języku do poprawiania własnych i cudzych wypowiedzi; • wykazuje zainteresowanie językiem jako

	• uzasadnia zastosowanie prostych form językowych.		sytuacji komunikacyjnej.	narzędziem skutecznej komunikacji.

SAMODZIELNOŚĆ I UMIEJĘTNOŚĆ UCZENIA SIĘ

Zakres ocenianych umiejętności

Ocenie podlega umiejętność samodzielnego planowania i organizowania własnej pracy, korzystania z różnych źródeł informacji, wybierania sposobów ułatwiających uczenie się, dokonywania samooceny oraz wykorzystywania informacji zwrotnej do doskonalenia własnych umiejętności.

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń: • korzysta z pomocy nauczyciela podczas wykonywania zadań; • podejmuje próbę wykonania zadania zgodnie z poleceniem; • korzysta z podręcznika oraz wskazanych materiałów; • podejmuje próbę poprawy swojej pracy; • wykonuje zadania z wykorzystaniem kryteriów sukcesu	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: • samodzielnie przygotowuje się do zajęć; • korzysta z podręcznika, słowników i innych wskazanych źródeł informacji; • wykonuje zadania zgodnie z kryteriami sukcesu; • poprawia swoją pracę z	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: • planuje kolejne etapy wykonywania zadania; • samodzielnie wyszukuje potrzebne informacje; • wybiera informacje przydatne do wykonania zadania;	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: • samodzielnie organizuje własną pracę; • świadomie korzysta z różnych źródeł informacji; • planuje sposób wykonania zadania odpowiednio do celu; • wykorzystuje informację zwrotną do doskonalenia swoich	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: • samodzielnie planuje i organizuje proces uczenia się; • dobiera źródła informacji odpowiednie do wykonywanego zadania; • świadomie wykorzystuje kryteria sukcesu do planowania

przy wsparciu nauczyciela.	wykorzystaniem informacji zwrotnej; • podejmuje próbę oceny własnej pracy; • planuje sposób wykonania prostego zadania; • stosuje proste sposoby ułatwiające zapamiętywanie i uczenie się; • rozpoznaje metody uczenia się, które pomagają mu osiągnąć zamierzony cel.	• świadomie korzysta z kryteriów sukcesu podczas wykonywania pracy; • poprawia zauważone błędy i doskonali wykonane zadanie; • wyciąga wnioski z popełnionych błędów; • wybiera sposób uczenia się odpowiedni do wykonywanego zadania; • korzysta z różnych metod utrwalania wiadomości i umiejętności; • planuje czas potrzebny na wykonanie zadania.	umiejętności; • ocenia efekty własnej pracy i wskazuje sposoby jej ulepszenia; • samodzielnie wybiera strategie ułatwiające wykonanie zadania; • świadomie dobiera metody uczenia się odpowiednie do własnych potrzeb; • wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia podczas wykonywania nowych zadań; • ocenia skuteczność zastosowanych sposobów uczenia się i w razie potrzeby je modyfikuje.	własnej pracy; • formułuje wnioski dotyczące własnego uczenia się i wykorzystuje je podczas kolejnych zadań; • podejmuje inicjatywę w rozwijaniu własnych zainteresowań; • dzieli się skutecznymi sposobami uczenia się z innymi; • świadomie rozwija własny warsztat uczenia się; • dobiera i modyfikuje strategie uczenia się odpowiednio do celu; • wykorzystuje refleksję nad własnym uczeniem się do planowania dalszego rozwoju.

POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA, ORTOGRAFICZNA I INTERPUNKCYJNA

Zakres ocenianych umiejętności

Ocenie podlega umiejętność stosowania poznanych zasad poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej podczas tworzenia wypowiedzi, samodzielnego sprawdzania własnych prac, poprawiania zauważonych błędów oraz korzystania ze słowników i innych źródeł w celu rozstrzygania wątpliwości językowych

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń: • podejmuje próbę stosowania poznanych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych; • zapisuje wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami; • buduje proste, zrozumiałe zdania; • korzysta z pomocy nauczyciela podczas poprawiania błędów; • podejmuje próbę sprawdzenia własnej pracy przed oddaniem.	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: • stosuje poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne w typowych sytuacjach; • buduje poprawne pod względem językowym zdania; • poprawia wskazane błędy; • korzysta ze słownika ortograficznego i innych pomocy; • sprawdza własną pracę przed oddaniem; **• uzasadnia zastosowanie podstawowych zasad ortograficznych i**	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: • świadomie stosuje poznane zasady ortograficzne; • poprawnie stosuje podstawowe znaki interpunkcyjne; • buduje poprawne i spójne wypowiedzi; • samodzielnie poprawia zauważone błędy; **• wykorzystuje poznane zasady podczas redagowania i doskonalenia własnego tekstu;** • uzasadnia zastosowanie	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: • świadomie kontroluje poprawność własnych wypowiedzi; • poprawia błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne przed oddaniem pracy; • wykorzystuje słowniki oraz inne pomoce podczas redagowania tekstu; • doskonali własne wypowiedzi pod względem poprawności; • świadomie stosuje poznane zasady w nowych	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: • samodzielnie dba o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną swoich wypowiedzi; • świadomie dobiera rozwiązania językowe zwiększające jakość tekstu; • wykorzystuje wiedzę o języku do poprawiania własnych i cudzych wypowiedzi; • wyjaśnia zastosowanie

	interpunkcyjnych.	poznanych zasad.	sytuacjach; • **wyjaśnia wpływ poprawności językowej na odbiór wypowiedzi.**	poznanych zasad; • świadomie wykorzystuje poprawność językową jako element skutecznej komunikacji.

Uczeń zobowiązany jest przeczytać wszystkie lektury obowiązkowe, które zostały podane na pierwszej lekcji organizacyjnej przez nauczyciela.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

2. Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

Osiągnięcia uczniów sprawdzane są w formach pisemnych i ustnych.

3. Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

Po przedstawieniu przez nauczyciela języka polskiego przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej uczeń może nie zgodzić się z propozycją. Ma możliwość złożenia wniosku o podwyższenie oceny. W ciągu dwóch dni od złożenia wniosku pisze test sprawdzający wiedzę i umiejętności przewidziane w wymaganiach na wnioskowaną ocenę.